



NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

7. Międzynarodowy Festiwal — Muzyki
Europy — Środkowo — Wschodniej

eufonie

Poświęty i powidoki

Polski Piach gra *Reksia*



Łódź — 20 listopada 2025
Warszawa — 24 listopada 2025
Gdańsk — 29 listopada 2025

Polski Piach gra *Reksia*

20 listopada (czwartek) — 20.00

Muzeum Kinematografii w Łodzi
pl. Zwycięstwa 1
Łódź

24 listopada (poniedziałek) — 20.00

Klub Niebo
ul. Nowy Świat 21C
Warszawa

29 listopada (sobota) — 19.00

Centrum Świętego Jana
Nadbałtyckie Centrum Kultury
ul. Świętojańska 50
Gdańsk

Program koncertu

Zenon Kowalowski
(ur. 1939)

Muzyka do serialu animowanego
Reksio
(reż. Lechosław Marszałek)
aranżacje: Polski Piach
(1972–1988/2025)

Wykonawcy:

Polski Piach:

Patryk Zakrocki
gitary

Piotr Melech
klarnet basowy

Piotr Domagalski
basetla

Polski Piach gra *Reksia*

Reksio budzi najmilsze skojarzenia – zarówno te związane z bajką, jak i te dotyczące muzyki. Nie wszyscy wiedzą, że za najsłynniejszym pieskiem w polskiej animacji kryje się wzruszająca historia kompozytora, który planował pisać wyłącznie dla dorosłych. Życie spletało mu figła, stawiając na jego drodze *Reksia*, a to spotkanie okazało się też najpoważniejszym warsztatowym egzaminem. Nie od dziś bowiem wiadomo, że dla dzieci tworzy się właściwie tak samo, jak dla dorosłych, z tą tylko różnicą, że z reguły jest to dużo trudniejsze.

Walt Disney wymyślił Myszkę Miki, gdy stracił prawa do postaci Królika Oswalda, a Lechosław Marszałek (1922–1991) – wybitny rysownik, reżyser i scenarzysta związany z bielskim Studiem Filmów Rysunkowych – stworzył *Reksia*, kiedy zrezygnował z pracy nad *Bolkiem i Lolką*. Obaj twórcy byli do siebie zaskakująco podobni z wyglądu, obaj szukali w zwierzęcych postaciach tego, czego nie znajdowali u ludzi – łagodności. Chcąc dać *Reksiowi* odpowiednią czołówkę, Marszałek trafił w końcu z pieskiem pod pachą na kompozytora Zenona Kowalowskiego (ur. 1939). I chociaż Kowalowski był tą propozycją mocno zaskoczony (muzykę użytkową pisał wtedy głównie dla teatru i nie w głowie była mu dziecięca widownia), dał się przekonać.

Na pomysł rytmicznego utworu wpadł niemal natychmiast, a stało się to w jego własnym mieszkaniu na nowo powstającym osiedlu. Słyszalne zewsząd stuki i puki zainspirowały go do skomponowania prostej – zgodnie z wolą reżysera – i zawiadiackiej melodii. Kolorowej, jak mówi kompozytor, oraz w ulubionej tonacji A-dur. Moment, w którym na ekranie *Reksio* podbija stemple z własną podobizną, Kowalowski przyozdobił fikuśnymi trąbkami. Skojarzenie było naturalne – skoro bohater jest szczęśliwy, muzyka musi to oddać. Z lekką, właściwą bajkom przesadą oczywiście. Na pytanie, kto szczeka w czołówce *Reksia*, odpowiedźmy od razu – montażysta Alojzy Mol!

Na tym tle były zresztą spory, bo gdy Marszałek upierał się przy muzyce czysto ilustracyjnej, Kowalowski chciał móc nią coś opowiadać. Ostatecznie kompozytor dał *Reksiowi* jedną z najciekawszych i niebanalnych (pomimo prostoty kina dziecięcego) ścieżek w historii polskiej muzyki do filmów animowanych. Jej esencją są instrumentacja (z podwórkowym klarnetem na czele) i motywy (poza czołówką odrębne dla każdego odcinka i związane z nim tematycznie), ale Kowalowski widział w tej skromnej animacji szansę, by mali widzowie usłyszeli świat uszami pieska. Stąd więcej programowości, nawiązania do muzyki popularnej, liczne akcenty pomiędzy dźwiękiem a muzyką wewnątrz kadru (*Reksio śpiewak*, *Reksio kompozytor*). Wszystko to jednak w ramach, jakie sam na siebie nałożył, a które przede wszystkim wiązały się z czytelnością muzyki i delikatnymi tylko zmianami obsady instrumentów, do których przyzwyczał dzieci.

Zupełnie na poważnie *Reksio* trafił też do muzyki klasycznej. Profesor Andrzej Jasiński namówił Kowalowskiego na napisanie dwóch koncertów fortepianowych, które mogłyby być dla młodych pianistów mostem pomiędzy tematami z ukochanej bajki a dorosłą muzyką. Utwory grane są do dzisiaj i nie inaczej jest z samą ścieżką. *Eufonie* prezentują *Reksia* w wydaniu artystów zrzeszonych w projekcie *Polski Piach*, wywodzących się z warszawskiego środowiska muzyki improwizowanej i współczesnej, a zainspirowanych szeroko rozumianym bluesem. Patryk Zakrocki, Piotr Melech i Piotr Domagalski to kameraliści otwarci na świat – okazują się w swoich muzycznych zainteresowaniach doskonałymi partnerami *Reksia*. Ich koncertu wysłuchać będzie można trzykrotnie – w Muzeum Kinematografii w Łodzi, warszawskim Klubie Niebo i Nadbałtyckim Centrum Kultury w Gdańsku.

Lechosław Marszałek ulepił *Reksia* z najlepszych cech swojej suczki, terierki Troli, którą uważał za najmądrzejszego i najzabawniejszego psa, jakiego kiedykolwiek spotkał. Muzyka Zenona Kowalowskiego fantastycznie wychwytuje tego ducha i podkreśla morał każdego odcinka, dając nam za każdym razem małą lekcję uważności i otwartości na świat. Bo *Reksio* to prosta bajka na trudny temat – jest o tym, jak lubić siebie i innych.

Magda Miśka-Jackowska



Polski Piach

Zespół zapoczątkowany przez Patryka Zakrockiego (SzaZa, Monaural Poetry) – warszawskiego artystę i kompozytora, który zaprosił do współpracy Piotra Melecha (Fanfara Awantura) i Piotra Domagalskiego (Warszawskie Combo Taneczne, Masecki Trio, Levity). Muzycy wywodzą się z kręgu sceny muzyki improwizowanej i środowiska Lado ABC. Polski Piach to autorskie kompozycje, których temperatura wynika z rodzimego krajobrazu, natury polskich rzek, drzew i zachmurzonego nieba. Zespół występował m.in. na festiwalach FAMA, Jazz Jantar, Off, Nowa Tradycja (finaliści), Singer Jazz Festival i LDZ Alternatywa.

Patryk Zakrocki – gitary



Migiem

Artysta zainteresowany muzyką, filmem, ruchem i rysunkiem. Niezależny warszawski muzyk, improwizator i kompozytor, aktywnie działający od 1998 roku. Pobierał lekcje

kompozycji u Bogusława Schaeffera. Specjalizuje się w natychmiastowej kompozycji i melodyjnej improwizacji. Gra na gitarze i altówce. Występuje solo, z innymi osobami improwizującymi oraz z zespołami, które prowadzi: Wolne Tańce, Polski Piach i Leggerezza, współtworzy duet SzaZa. Zajmuje się też dyrygowaniem orkiestrami improwizatorów, muzyką do tańca współczesnego, niemego kina, filmu i teatru. Występował ze swoją muzyką w National Gallery Washington, Lucasfilm Studio San Francisco, Brooklyn Academy of Music, Cornell University, Austin Texas, Tokyo Jazz Festival, Tokyo Pit Inn, Teatro Solis Montevideo oraz wielu innych miastach, państwach i festiwalach. Obecnie zajmuje się analogowymi technikami rejestracji dźwięku i prowadzi własne wydawnictwo winylowe Monaural Poetry.

Piotr Melech

– klarnet basowy



Migiem

Muzyk, artysta wizualny, klarnecista i improwizator-kompozytor, odwołujący się zarówno do jazzowej tradycji, europejskiej awangardy, free impro, jak

i do szeroko pojętej muzyki etnicznej. Działa również na polu muzyki elektroakustycznej. Autor teledysków i prac audiowizualnych. Jest współtwórcą w zespołach Fanfara Awantura, Polski Piach, Zerang/Melech/Wójciński Trio, Warsaw Improvisers Orchestra i Melech/Kurek. Zrealizował ponad 30 albumów. Współpracował z takimi artystami, jak Phil Minton, Mark Feldman, Michael Zerang, Fred Lonberg-Holm, Vasco Trilla, Ray Dickaty, Tadeusz Sudnik, Ksawery Wójciński, Patryk Zakrocki i Jacek Mazurkiewicz. Prowadził cykl koncertów improwizowanych Triolowe Rozkłady Yazzdy oraz Jeden do Jeden. Współtwórca Circular Breathing Festival. Laureat III Nagrody XV Konkursu Muzyki Folkowej Polskiego Radia „Nowa Tradycja” (z Tsigunz Fanfara Avantura).

Piotr Domagalski

– basetla



Migiem

Multiinstrumentalista, kompozytor, improwizator. Aktywny na wielu polach muzyk sesyjny, współtwórca (wraz z Jackiem Kitą i Jerzym Rogiewiczem) zespołu Levity,

założyciel i lider Lomi Lomi oraz członek formacji Magneto, Tria Jazzowego Marcina Maseckiego, zespołu Polski Piach i wielu innych. Związany z warszawskim Stowarzyszeniem Kulturalnym Lado. Do muzyków, z którymi współpracował, należą Toshinori Kondō, Domenico Lancellotti, Karolina Cicha, Stan Borys, Maja Kleszcz, Alexandre Kassin, Kazuhisa Uchihashi, Janusz Prusinowski, Marcin Partyka i Janusz Muniak.

Organizatorzy

Dofinansowano
ze środków
Ministra Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego



NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

Współorganizatorzy



Nadbałtyckie
Centrum Kultury
Gdańsk



Instytucja Kultury Samorządu
Województwa Pomorskiego



Muzeum
Kinematografii
w Łodzi

Mecenas



Partner strategiczny



Patronat honorowy



Prezydent
miasta stołecznego
Warszawy

Partnerzy



Filharmonia
Narodowa



INSTYTUT
ADAMA
MICKIEWICZA



Patroni medialni



Festiwal jest członkiem



Bilety

